

Колосов Илья
Национальный юридический
университет
имени Ярослава Мудрого,
аспирант кафедры трудового права

ФИЛОСОФСКАЯ ПРОБЛЕМА РАЗВИТИЯ В КОНТЕКСТЕ УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ СОВРЕМЕННОЙ ПРАВОВОЙ СИСТЕМЫ

Современное философско – правовое исследование должно, в числе первоочередных, ставить задачу осмысления феномена развития, его особенностей, специфики и места в науке философии права. В приведенном состоит актуальность предлагаемой работы. Развитие любой системы неотъемлемо связано с феноменом потребности, который является движущим началом, исходной точкой указанного процесса. Потребность – это состояние неудовлетворенности системы, при котором она стремится достичь такого качественного уровня, чтобы обрести равновесие.

В науке философии принято полагать три основных пути развития: эволюцию, бифуркацию и флуктуацию. Эволюционный подход как нельзя лучше можно познать, используя законы гегелевской диалектики: переход из количества в качество – это ли ни есть пример накопления количественных изменений до определенной меры, после превышения которой возникает новое качество? Эволюцию следует рассматривать как прогрессивную позитивную модель развития, в ходе которой возникают более сложные, усовершенствованные, соответствующие потребностям системы качества окружающего нас бытия. Бифуркация (от лат. *bifurcus* «раздвоенный») – это всевозможные качественные перестройки или метаморфозы различных объектов при изменении параметров, от которых они зависят. В то же время, каскад бифуркаций – один из типичных сценариев перехода от порядка к хаосу, от простого периодического режима к сложному аperiodическому при бесконечном удвоении периода. Флуктуация (от лат. *fluctuatio* – колебание) – это любое случайное, хаотичное, непредсказуемое отклонение какой-либо величины. Примером флуктуации может служить любое случайное научное открытие, ведущее к необходимости развития новых отраслей знания (например, случайное открытие резуса-фактора и групп крови стало неожиданным толчком к развитию иммунологии).

Как известно, для права характерны системность и устойчивость. Какие-либо неконтролируемые изменения, по типу каскада бифуркаций, весьма опасны для процесса развития правовой системы, т.к. могут повлечь за собой правовой хаос, что в целом угрожает целостности и управляемости государственным механизмом. Каскад бифуркаций крайне затруднителен для внешнего контроля, а в контексте правового развития – просто может повлечь за собой революционный беспорядок, что несет за собой угрозу стабильности общества и жизни людей. Следовательно, стоит полагать, что для позитивного развития правовой системы наиболее подходит модель эволюции (диалектической перестройки), поскольку поступательные изменения, накопления количественных предпосылок к появлению новых качеств в большей степени безопасны для общества. Вместе с тем, эволюционный путь достаточно длителен во времени, что может не соответствовать ожиданиям от права, в связи с чем флуктуации также необходимы, в качестве эвристических переходов к более совершенным формам правового регулирования общественных отношений.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого

Кафедра філософії

ФІЛОСОФІЯ І ПРАВО

Тези доповідей
XIII Міжнародної наукової конференції
аспірантів та студентів
(24 травня 2017 року)

Харків
2017

УДК 340.12
ББК 87.66
Ф56

Організаційний комітет:

Голова – *А. П. Гетьман*, доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України, проректор з наукової роботи Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

Члени: *О. Г. Данильян*, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії; *С. Б. Жданенко*, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії; *І. І. Коваленко*, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії; *Н. І. Сатохіна*, кандидат юридичних наук, асистент кафедри філософії

Тези друкуються мовою авторів у авторській редакції

Філософія і право : зб. тез доп. і повідомл. XIII Міжнар. наук. конф. аспірантів та студентів (24 трав. 2017 р.). – Харків : НЮУ ім. Ярослава Мудрого, 2017. – 278 с.

У пропонованій до уваги читачів збірці тез і повідомлень XIII Міжнародної наукової конференції аспірантів та студентів «Філософія і право» висвітлюється широке коло як загальнофілософських проблем, так і різноманітних аспектів філософії права. Певна частина матеріалів конференції розвиває і поглиблює філософські уявлення у царині правової онтології, правової антропології, теорії правових цінностей, теорії пізнання права та інституційного виміру права. Деякі напрацювання містять спроби не тільки по-новому підійти до осмислення вже достатньо розробленої проблематики, а й виявляються кроком на шляху пізнання раніше не відрефлектованого шару правової реальності. У цьому сенсі зміст нижченаведених тез засвідчує зацікавленість майбутніх фахівців права у більш глибокому теоретичному освоєнні тих феноменів правової реальності, пізнання яких є умовою розв'язання нагальних практичних завдань правотворчого й правозастосовного характеру у контексті гідного виконання професійної місії у розбудові правової державності в Україні.

УДК 340.12
ББК 87.66

Адреса редакційної колегії:

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого,
вул. Пушкінська, 77, Харків, 61024, Україна

© Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2017